

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800
Letna naročnina L 1.500
Letna inozemstvo L 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XII. - Štev. 10 (579)

Gorica - četrtek 10. marca 1960 - Trst

Posamezna številka L 30

Pred obiskom ministra Kreiskega v Beogradu

V nedeljo 13. t.m. pojde avstrijski zunanji minister socialist Kreisky v Beograd na uraden obisk. V zadnjih tednih je ta mož obiskal celo vrsto evropskih prestolnic: Pariz, London, Bonn, Varšavo. Se prej je bil pri ZN v New Yorku. Svoje zunanje obiske bo zaključil v Beogradu. Namen njegovega potovanja po Evropi je bil, pridobiti razne velesile in manjše države, da podprejo akcijo avstrijske republike v korist nemške južnotirolske manjšine v Italiji. Kreiskega obiski v evropskih prestolnicah nas ne toliko zanimajo, zanima pa nas prav od blizu njegov obisk v Beogradu. In sicer nas zanima zato, ker vemo, da se bo tam med drugim razpravljalo tudi o slovenski manjšini na Koroškem. Usoda koroških bratov pa nam je prav tako pri srcu kakor usoda nas samih. Zato želimo pred tem obiskom povedati besedo, ki naj velja g. Kreisckemu in vladi v Beogradu.

Ce se minister Kreisky zanima za usodo južnotirolskih Nemcev je to njegova dolžnost. Avstrija in Italija sta podpisali v Parizu pogodbo, ki urejuje položaj nemške manjšine v Italiji; zato sta obe državi dolžni, da skrbita, da se bo pogodba izvajala po črki in po duhu. Pij XII. je dejal med vojno, da je nelojalnost med državami, ko se ne držijo pogodb, eden glavnih vzrokov za nemire in vojne, vsled tega moramo biti vsi zato, da bi se Italija in Avstrija mirno pobotali pri izvajanju dogovora De Gasperi-Gruber, ki urejuje položaj nemške manjšine na Južnem Tirolskem.

Toda g. Kreisky naj ne pozabi, da Avstrija ni podpisala samo neke pogodbe v Parizu, temveč da je podpisala tudi neko drugo pogodbo na Dunaju. V tej pogodbi se je pred štirimi velesilami obvezala, da bo zaščitila slovensko in hrvaško manjšino v Avstriji. V tej pogodbi, ki se je z njo Avstrija rešila zavezniške okupacije, je tudi čl. 7, ki nalaga avstrijski republiki jasne obveznosti do jugoslovanskih manjšin na njenem ozemlju. Teh obveznosti ni Avstrija do sedaj izpolnila, kot je njena dolžnost. Dala je koroškim Slovincem le drobno mrvico tega, kar bi jim morala dati, ko je odprla slovensko srednjo šolo v Celovcu; ali v zameno je odpravila dvojezično šolo na Koroškem, čeprav je bila ravno ta šola tisto dejstvo, na katero so se avstrijski politiki ponovno sklicevali pred zavezniški, češ kako vzorno da je rešeno šolsko vprašanje na Koroškem.

KER AVSTRIJA NE IZPOLNjuje SVOJIH OBVEZNOSTI DO JUGOSLOVANSKIH MANJSIN NA SVOJEM OZEMLJU, NIMA MINISTER KREISKY MORALNEGA MANDATA, DA GRAJA DRUGE ZARADI DEJANJ, KI JIH SAM DELA: »Kar hočeš, da drugi tebi store, tudi ti drugim ne delaj.«

Vendar pravijo, da je »Bog ustvaril ljudi poboljšiljive«. Morda bo zato Kreisky v Beogradu spoznal svojo zmožo in se bo z beograjsko vlado domenil o zadovoljivi rešitvi manjšinskega vprašanja v Avstriji. Beograd ve, kaj koroški Slovenci zahtevajo in česa potrebujejo; ve tudi, kaj je Avstrija po mednarodni pogodbi dolžna storiti; ve pa tudi, kako je avstrijski nacionalizem vedno bolj nasilen do Slovincem in da se, razen v grobstvi, ne razlikuje veliko od Hitlerjevega. Končno se Beograd zaveda, da mirovna pogodba z Avstrijo daje tudi Jugoslaviji in štirim velesilam določene pravice pri izvajanju določil mirovne pogodbe. Poleg tega je Jugoslavija že po samih moralnih zakonih dolžna, da se zanima za svoje manjšine izven matičnega ozemlja in jih podpira. Ob vseh teh dejstvih se vprašamo: Kaj je beograjska vlada storila za svoje manjšine v Avstriji? Kaj je posebej storila za slovensko manjšino na Južnem Koroškem?

Odgovor, ki si ga moramo dati, je na žalost zelo nepovoljen. Na diplomatskem polju je do sedaj znano samo to, da je Jugoslov. poslanik na Dunaju nekajkrat bil pri avstrijskem zunanjem ministru in pa da je zastopnik zunanjega ministra

v Beogradu dal neke izjave v zvezi s koroškimi Slovinci. Ali je s tem Beograd storil, kar je bil dolžan storiti? Ne! Ali je izčrpal vse možnosti, ki jih ima, da se zavzema za jugoslov. manjšine v Avstriji? Ne! Nasprotno, opazovalec ima vtis, da Beogradu ni usoda koroških Slovincem nič pri srcu; da so mu veliko bližji socialistični interesi v Avstriji, kakor pa interesi slovenske manjšine. Dejstva naj govore:

V nedeljo 6. marca so se na Koroškem vršile volitve v deželni zbor. Nastopilo je pet strank, glavne med njimi: socialisti, avstrijska ljudska stranka, stranka svobode (nacisti) in komunisti. Narodni svet koroških Slovincem je pred časom pretehtal položaj in ugotovil, da nobena nastopajočih strank ni slovenskim volivcem ničesar obljubila, nasprotno, da so se v preteklosti vse brez izjeme izrekle zoper dvojezično šolstvo, da so socialisti, ki so imeli deželno vlado v rokah, ukiniti dvojezično šolstvo in dopustili nezakonitvo vso grdo gonjo zoper slovenske starše, in še toliko drugega. Z ozirom na

Po Eisenhowerjevem obisku v Južni Ameriki

Predsednik Združenih držav Amerike Eisenhower je koncem preteklega tedna zaključil svoje desetdnevno potovanje po deželah Južne in Latinske Amerike. Obiskal je štiri glavne južnoameriške države in sicer Brazilijo, Argentino, Čile in Urugvaj; izračunali so, da je bila njegova pot dolga 25 tisoč kilometrov, ki jo je v celoti opravil z letalom.

To potovanje dobre volje je bilo zamišljeno prav v duhu osebne diplomacije, ki je zadnji čas prišla zelo v navado med državami. Vendar to potovanje ni vzbujalo tolikega zanimanja in pozornosti kakor ono v Azijo in Afriko proti koncu lanskega leta. Mnogi so vzeli to potovanje kot stvar, ki zanima predvsem odnose med ZDA in južnoameriški državami in ki ima torej malo skupnega s tekmo med Vzhodom in Zahodom, ki se v prvi vrsti odigrava v deželah Afrike in Azije. Vendar spriči sedanjega razvoja v svetu ter vedno večje medsebojne povezanosti problemov vseh celin, je treba gledati potovanje ameriškega predsednika v Južno Ameriko ne samo v luči medameriških odnosov, ampak tudi in predvsem v širšem okviru zahodne politike preprečevanja sovjetskega pronicanja, to je v okviru vplivnostnih področij med Vzhodom in Zahodom, med komunizmom in demokracijo.

ZDA IN JUŽNA AMERIKA

Severno in Južno Ameriko vežejo že stari prijateljski odnosi medsebojne solidarnosti; družji jih namreč skupna zavest, da so se rešili izpod evropskega kolonializma. Toda danes je to samo še tradicionalna vez, ki jo že prerasčajo druge skrbi in problemi, ki narekujejo novo podlago za medsebojne odnose. Medtem ko so se ZDA po pridobitvi neodvisnosti razvile v velikega gospodarskega orjaka, so njihove južnoameriške sestre ostale revne in gospodarsko zaostale. Medtem ko se je v Severni Ameriki uveljavila demokracija in z njo politična ustaljenost, sta Srednja in Južna Amerika v nenehnem političnem in socialnem vretju. Industrijska revolucija je šele sedaj začela prodirati in prehod v novo stanje je združeno z grehi, krivicami in bolečinami.

tako zadržanje vseh strank do slovenske manjšine, je NS sklenil, da ne priporoči volivcem nobene stranke in naj zato volivci volijo belo.

Titovska zveza je pa bila nasprotnega mnenja: kljub nelojalnemu in do slovenske manjšine krivičnemu zadržanju socialistov je uradno podprla te slednje, češ da bodo »napredne sile vsaj počasi krenile na pot demokratizacije in na pot zblizanja med narodi«. To je že običajna taktika slovenskih levičarjev, da so vedno pripravljene zatajiti slovenske narodne interese, samo da se lahko vsedejo socialističnemu vozu na soro. — In ker je že običajna taktika, vzbuja utemeljen sum, da je diktirana iz Ljubljane ali celo iz Beograda.

Zato z radovednostjo pričakujemo, kako bo potekel obisk Kreiskega v Beogradu: ali bo potrdil dosedanje zadržanje Beograda, da se zadovolji z besednimi protesti na Dunaju in z aktivno podporo socialistov na Koroškem, ali pa bodo zares hoteli pomagati koroški slovenski manjšini. Na Koroškem naši rojaki zaskrbljeno gledajo na ta prihodnji obisk, saj bo od njegovega uspeha zavisna njihova usoda.

Toda Južno Ameriko je zajel še nek drug val: Zelja po svobodi in demokratičnem življenju in socialnem napredku.

KRUH IN DEMOKRACIJA

Glavni problem vseh dežel Latinske Amerike je, kako zagotoviti vsem njenim prebivalcem kruh in svobodo, demokracijo. V zadnjih letih je sicer padlo že mnogo diktatorskih režimov (Peron, Odria, Jimenez, Battista); vlade, ki so jih nasledile, se morajo bojevati z neverjetnimi gospodarskimi in političnimi težavami pri odpravljanju stoletne revščine in socialne zaostalosti. Pri tem krvavo potrebujejo kapitalov in posojil. Bogati ameriški stric je v delikatnem položaju. Ve, da mora tem dežlam pomagati, toda najti mora primerno obliko, da bi mu ne očitali gospodarskega kolonializma. Na drugi strani pa se morajo ZDA varovati očitkov, da podpirajo diktature na škodo demokratičnih režimov. V južnoameriški celini je zelo živo nasprotje med demokratičnimi in diktatorskimi režimi. Toda Amerika je vezana na načelo nevmešavanja in se ga mora držati tudi zaradi tega, da se ne bi nekatere države naslonile na Sovjetsko zvezo. Komunizem preži povsod; sovjetski prvak Mikojan je pred kratkim ribaril prav pred nosom ZDA na Kubi in v Mehiki, Čilu in Boliviji. Toda s svojim potovanjem je hotel Eisenhower popraviti še nekatero drugo neprijetno stvar. Lani so v Latinski Ameriki podpredsednika Nixona večkrat izzvižgali in ga v več mestih sovražno sprejeli. Na Kubi Fidel Castro še vedno nekaj rogovili proti ZDA, v Panami pa so večkrat protiameriške demonstracije. Nazadnje so morali usmrtitev Chessmana odložiti prav zaradi vznemirljivih vesti iz Latinske Amerike.

NOVA POT

Združene države morajo na vsa ta dejstva računati, ker nanje gleda ves svet; zavedle so se, da morajo preusmeriti svojo zunanjo politiko do Latinske Amerike ter jo postaviti na nove temelje. Južna Amerika danes potrebuje v prvi vrsti velikodušno finančno in gospodarsko pomoč za preusmeritev svojega gospodarstva, ki sloni po-

RAZNE NOVICE

SESTANEK NEHRU-CU EN-LAJ

Obisk Hruščeva v Indiji ni ostal brez uspeha. Kitajski predsednik Cu En-laj je sprejel Nehrujevo vabilo na sestanek v New Delhiju v mesecu aprilu; na tem sestanku naj bi govorili o obmejnem sporu med obema državama. Vsi menijo, da ima pri tem vmes taci Hruščev, ki bi hotel popraviti slab vtis, ki so ga Kitajci napravili komunizmu v Aziji s svojim vdiranjem v Indijo. Kakšne uspehe bo rodil ta sestanek med volkom in jagnjetom, bomo šele videli.

DE GAULLE KORAK NAZAJ?

V preteklem tednu sta o Alžiru govorila tako predsednik alžirske begunske vlade, kakor general De Gaulle. Ferhat Abbas je sprejel načelo o samoodločbi za Alžir, toda prej hoče, da se pogajajo o jamstvih in za prenehanje sovražnosti. — Francoska teza je pa: najprej prenehanje sovražnosti, nato pogajanja. Na svojem potovanju po Sev. Afriki, med katerim je potipal razpoloženje vojske, je pa De Gaulle izjavil, da Francija ne bo šla iz

Alžira ter izključil vsako pogajanje pred zmago nad uporniki.

S to izjavo je De Gaulle zmešal pojme Francozom in ostalim diplomatom. Potem ko so mislili, da je rešitev blizu, so spoznali, da je še daleč. — Ali je to res korak nazaj, ali pa je samo taktična poteza, da pomiri vojsko v Alžiru, ki predstavlja še vedno ključ za rešitev alžirskega problema?

GVINEJA

PRIZNALA VZHODNO NEMČIJO

Bivša francoska kolonija Gvineja je pretekli dni poslala v Pankov svojega poslanika in s tem kot prva afriška država priznala komunistično Vzhodno Nemčijo. V Bonnu je bil takoj ogenj v strehi; Adenauer je odpoklical nemškega veleposlanika iz Konakrija na posvetovanje. Bonnška vlada grozi, da bo prekinila zaradi tega diplomatske odnose z Gvinejo kakor svoj čas z Jugoslavijo.

V Bonnu se bojuje tudi, da bodo Gvinejo posnemale še druge afriške države in da ne bodo mogli zaustaviti tega »afro-azijskega« plazu.

ZENSKÉ IN POLITIKA V SVICI

V nedeljo so ženske dosegle veliko zmago v ženevskem kantonu v Svici: na ljudskem glasovanju so si priborile volilno pravico, od katere so bile do sedaj izključene. Ženeva je tako tretji švicarski kanton za Vaudom in Neuchatelom, kjer so ženske dosegle volilno pravico.

Zaenkrat velja to samo na kantonalni ravni, ker se je na lanskem federalnem glasovanju večina volivcev izrekla proti ženski volilni pravici v vsedravnem okviru.

VLADNA KRIZA SE NAPREJ

V Italiji traja vladna kriza dalje. Predsednik republike Gronchi se je posvetoval z voditelji vseh strank, toda ni še določil osebnosti, ki naj sestavi novo vlado. Le predsednika zbornice Leoneja je pooblastil, naj poizveduje pri raznih skupinah, kakšno vlado bi se dalo postaviti na noge. Po končanem poizvedovanju pri raznih strankah je Leone podal poročilo predsedniku republike. Predsednik Gronchi je poveril mandat za sestavo nove vlade Piccioniju, ki ga je pa zavrnil.

Medtem stranke in časopisi študirajo najrazličnejše možnosti in kombinacije. KD se je v začetku zavzela za obnovo centra, toda po zadnjih vtisih kaže, da bo prišlo do sredinsko-levičarske vlade. Kako se bo razvzvala kriza, bomo morda znali povedati prihodnjic.

Hruščev in francoski katoličani

Hruščev je zaključil svoje potovanje po Južni Aziji in se sedaj pripravlja na odhod v Pariz, kamor bo prispel 15. t.m.

Uradno bo povsod lepo in vljudno sprejet od francoske vlade. Drugačno bo seveda zadržanje francoskega ljudstva in zlasti zavdnih francoskih katoličanov, ki so sklenili, da se ne bodo klanjali brezbožnemu prvaku, ampak bodo njegov obisk ignorirali.

Pariški kardinal Felin se ne bo udeležil in se tudi ne bo dal zastopati pri uradnih slovesnostih. Prav tako bo odsoten papeški nuncij, ki je odpotoval v Rim. Tudi ostali francoski škofje so pozvali katoličane, naj se dostojno vzdržijo vsakih javnih manifestacij. Katoličani priznavajo sicer, da ima francoska vlada pravico sprejeti poglavarja druge države, toda tudi oni imajo pravico, da zavzamejo avtonomno stališče do predstavnika komunistične in brezverske vlade. — Namesto demonstracij se bodo zbrali k molitvi za molčečo Cerkev.

PLAČANE POČITNICE!

V zvezi s Hruščevim prihodom v Pariz so oblasti podvezle precej stroge varnostne ukrepe. Posebno skrb jim povzročajo begunci iz vzhodnih držav, katerih je več kot dve sto tisoč v Franciji, med temi 80 tisoč Poljakov, 50 tisoč Rusov, 20 tisoč Romunov, 15 tisoč Madžarov, 15 tisoč Jugoslovancev in 7 tisoč Čehov in Slovkov. — Okrog tisoč sumljivih ljudi so že odpeljali na Korziko in druge otočke, kjer bodo ostali en mesec na prisilnih počitnicah. Okrog tri tisoč manj nevarnih beguncev pa se bo moralo dvakrat na dan predstaviti na policijo. Skrbno so tudi ojačali pregledovanje na mejah. Podobne ukrepe je franc. vlada sprejela ob Titovem obisku v Parizu.

Mnogi mislijo, da so diktatorski režimi boljše od demokratičnih. Toda poglavarjev demokratičnih držav ne zasledujejo po svetu trume beguncev, kakor poglavarjev komunističnih dežel!

NAŠ TEDEN V CERKVI

13. 3. nedelja, 2. postna: sv. Teodora, m.
14. 3. ponedeljek: sv. Matilda, kraljica, vd.
15. 3. torek: sv. Klemen Dvoržak, spozn.
sv. Ludovika Maria Marillac, ustanoviteljica usmiljenk
16. 3. sreda: sv. Hilarij in Tacijan, muč.
17. 3. četrtek: sv. Patricij, škof
18. 3. petek: sv. Ciril Jeruzalemski, škof
19. 3. sobota: sv. Jožef, ženin Marije Device

SV. LUDOVICA MARIJA MARILLAC (1591-1660). Bila je iz dobrostoječe francoske družine in je bila lepo vzgojena. Mislila je vstopiti v samostan, pa se je 22-letna poročila. Mož je umrl že po treh letih.

2. postna nedelja

Pričujoča sv. maša kliče nad nas božje usmiljenje, milosrčnost in pomoč zoper naše sovražnike in nezgode; nadalje dokazuje veliko dolžnost svetosti; končno dokazuje Jezusovo božjo moč in slavo in še blaženost, katere so deležni Njegovi prijatelji v nebeškem kraljestvu. Poglavitni mašni nauki so tile:

1. Bog je dober, milosrčen in usmiljen; ustvaril nas je za srečo. Božja dobrota, milosrčnost in usmiljenje imajo nešteto dokazov v človeškem življenju. Nihče zdrave pameti ne more zanikati teh lepih božjih lastnosti. A po drugi strani ne smemo pozabiti resnice, da je Bog tudi strog in trd. Gotovo pa je, in to imejmo vedno v spominu, da nas je ustvaril za večno srečo, katero si je treba zaslužiti s popolnim krščanskim življenjem. Verujemo v božjo dobroto, milosrčnost in usmiljenje in prosimo Boga, naj bo z nami vedno dober, milosrčen, usmiljen in prizanesljiv! Božje kazni in preizkušnje namreč niso prijetne. Ne izvajamo Vsemogočnega z našimi grehi in z našo hudobijo!

2. Stvarnik zahteva svetost, ki je zatorej naša velika dolžnost. Svetost (ali popolnost življenja) je izrecna božja volja in božji ukaz, često ponovljen v sv. pismu stare in nove zaveze. Zato pravi sv. Pavel: »To je namreč volja božja, da se posvetite: da se držite nečistosti... da nihče pravic ne prestopa in svojega brata (svojega bližnjega) v dejanju ne ukani; zakaj Bog vse to kaznuje...

Posvetila se je karitativnemu delu. Imela je dobrega duhovnega vodnika, sv. Frančiška Saleškega, potem pa sv. Vincencija Pavelskega. Z njegovo podporo je ustanovila kongregacijo usmiljenk. Njih naloga je bila, kot je še sedaj, pomagati bolnim, zapuščenim, trpečim.

Cudovito veliko dobrega je ta kongregacija naredila v teku treh stoletij.

Ena veja te kongregacije so Marijine sestre od Cudodelne svetinje. Delujejo med nami v Gorici.

Morda bi tudi ti vstopila v to družbo? — Letos je 300-letnica smrti sv. Ludovike Marije.

Bog nas namreč ni poklical k nečistosti, marveč k svetosti, v Kristusu Jezusu, Gospodu našem. Svetost je torej očiten božji ukaz, ki veže vse kristjane in vsakega vernika. Svetost nam je vsem brezpogojno potrebna. Motijo se torej vsi tisti, ki svetost kakorkoli odklanjajo. — Nekaterim se zdi nepotrebna in pretirana. Vsi taki ljudje so v usodni zmoti in grehu in podvrženi težki (vekotrajni) božji kazni, ker se upirajo božji volji. — Drugim se pa svetost zdi pretežka in nemogoča. Če bi to bilo res, potem je Bog ne bi mogel ukazati. Stvarnik nam vendar ne bo ukazal nekaj nemogočnega ali pretežkega za naše človeške moči. Preostane potemtakem edina resnica, da je svetost božja volja in božji ukaz in naša brezpogojna dolžnost.

3. Posvetimo se, da bomo vekomaj blaženi v božji slavi nebeškega kraljestva! Rekli smo, da je naše posvečenje božji ukaz in naša velika ter brezpogojna dolžnost. A moramo tudi odkrito priznati, da svetost ni nekaj lahkega. Svetost je, nasprotno, nekaj težkega. Ker pa je ona po božji volji in zamisli pogoj naše večne blaženosti, je edino pametno, da jo vzljubimo in da se posvetimo ter sveto živimo vse do smrti. Če bomo verni, dobri in pošteno življenju, če bomo iskreno ljubili Boga in ljudi, in če bomo živeli brezgrešno življenje, potem nas bo po smrti Zveličar povedel v Svoje kraljestvo, nam razodel Svojo nebeško slavo ter nam podelil večno blaženost. To blaženost so apostoli na gori Tabor le delno okusili in bili vsi navdušeni.



Iz življenja Cerkve

Novi kardinali

Dne 28. marca bo sveti oče na tajnem konzistoriju imenoval sedem novih kardinalov. Novi kardinali bodo tile:

Nadškof Traglia,
nadškof iz Tokija Peter Tatsuo Doi,
nadškof iz mesta Bourges Jožef Lefebvre,

holandski nadškof Bernard Jan Alfrink,
nadškof iz Manile na Filipinih Rufino Santos.

afriški škof iz Tanganyke Laurian Rugambwa in
msgr. Anton Bacci.

Imenovanje novih kardinalov dobiva izreden pomen, ker bo dobila Afrika svojega prvega kardinala domačina in prav tako Japonska in Filipini.

Sveti oče med verniki

Na pepelnico popoldne je sveti oče obiskal cerkev sv. Sabine, kjer je prva stacija ali shod v postnem času. Spotoma se je ustavil v cerkvi svete Anastazije. V cerkvi svete Sabine je imel sveti oče po opravljenih obredih lep nagovor o pomenu postnega časa. Na povratku je obiskal samostan svete Frančiške Rimske, katere god homo slavili v sredo.

Novo semenišče v Tokiju

Meseca aprila bodo v Tokiju odprli novo semenišče, ki bo moglo sprejeti 130 dijakov. Semenišče bodo vodili redovniki jezuitske družbe in se bo imenovalo po svetu Frančišku Ksaveriju. Številčno stanje domačih duhovnikov je na Japonskem precej ugodno.

Zadoščevanje bivšega komunista

Indijski katoličan Peter Kunnoomparath se je pred časom oddaljil od vere in postal komunistični propagandist Sčasoma

pa je spoznal svojo zmotu in nedavno je hotel javno popraviti škodo, ki jo je napravil s svojo komunistično propagando. Organiziral je spokorno procesijo 500 katoličanov z gorečimi svečami in na čelu procesije je šel sam s križem na rami. Procesija se je zaključila v cerkvi Naše Gospe Očiščevanja.

Katoličani v Tanganyki

Tanganyka šteje nekaj nad 9 milijonov prebivalcev. Med njimi je 1.500.000 katoličanov. Pokrajina je razdeljena na 18 škofij in 360 župnij. Med verniki deluje 380 duhovnikov, 1300 redovnic in 6360 katehiztov. Ta pokrajina ima čast, da bo dala Afriki prvega kardinala.

Univerzitetni kolegij za redovnice

V mestu Normandy v Združenih državah bodo zgradili univerzitetni kolegij za redovnice. Vodile ga bodo redovnice. V kolegiju bodo pospeševali duhovno, umsko, kulturno in strokovno usposobljenost redovnic, ki poučujejo na šolah.

Šolstvo v Kongu vodja misijonarji

V Kongu skrbijo za šolstvo po veliki večini misijonarji. Od 1.900.000 dijakov kar 1 milijon in pol prejema pouk pri misijonarjih. Osnovne šole so organizirane kar na odprtem, kjer dobivajo otroci prvi pouk v pisanju, čitanju in računanju.

Stiki z ločenimi kristjani

V Aleksandriji v Egiptu sta se sestala patriarh katoliških Koptov Stefan I. in patriarh pravoslavnih Koptov Ciril VI. Glavni predmet razgovorov je bil prihodnji vesoljni cerkveni zbor. Katoliških Koptov je 100.000, pravoslavnih pa dva milijona.

Duhovna oporoka kard. Alojzija Stepinca

Mojim dragim vernikom!

Božja Previdnost mi je po svojih skrivnostnih načrtih poverila mnogo let od tega breme nadpastirja vaših duš.

Prepričan sem, da je bilo takrat v naši nadškofiji mnogo duhovnikov bolj učenih, krepostnih in zaslužnih od mene, saj sem bil posvečen v duhovnika komaj tri leta in pol prej in me nihče ni poznal. Če se danes po vsem tem vprašam, zakaj je Bog izbral prav mene za to službo, se moram poslušati besed sv. Pavla Korinčanom: »Kar je nespametnega na svetu, si je Bog izvolil, da bi osramotil modre, in kar je slabotnega na svetu, si je Bog izvolil, da bi osramotil, kar je močnega; in izvolil si je Bog, kar je na svetu preprostega in zaničevanega, to, kar ni nič, da uniči to, kar je, — da se noben človek ne bo hvalil pred njim.« (1 Kor 1,27-29).

Od dneva moje izvolitve je preteklo mnogo let, viharnih in težkih, ki so končno strla moje moči. Slutim, da ne bom več dolgo. Zavedam se, da nisem bil brez napak, in še bolj to čutim, če se spomnim na besede sv. Janeza: »Ako rečemo, da nimamo greha, sami sebe varamo.« (1 Jan 1,8).

Ce sem naredil komu kaj slabega, ga odkritosrčno prosim odpuščenja; in tistim, ki so meni hudo storili, odpuščam iz vsega srca. Če bi tega ne naredil, bi ne bil vreden, da stopim pred Kristusa Odrašenika, ki je na križu molil za tiste, ki so ga križali: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« (Lk 23,34).

Ko se poslavljam od vas, dragi verniki, se mi zdi potrebno, da vam povem nekaj besed, ki so kot moja duhovna oporoka. Tudi po smrti bi rad, kolikor je v moji moči, da bi bili daleč od nevarnosti, ki vam grozijo, in da bi se vaša sreča pomnožila, kolikor je mogoče v tej solzni dolini. Zdi se mi to toliko bolj potrebno, ker vi, dragi verniki, sestavljate velik del hrvaškega ljudstva, kjer mi je božja Previdnost odkazala delo; kar vam bom povedal, bo v korist tudi drugim.

OSTANITE TRDNI V VERI

Med nas so se vrinili brezbožni ljudje, ki so, čeprav v manjšini, vse naredili, da bi izrgali iz vaših duš Boga, in ki trdijo, da boste srečni tudi brez Boga. Toda jaz vam v trenutku, ko zapuščam to zemljo, moram povedati o vsakem takim poskusu z besedami preroka Izaija: »O moje ljudstvo, tisti, ki te blagrujejo, te varajo in rušijo pot, po kateri boš moralo hoditi.« Ali niste slišali, kar pravi od Boga navdihnjeni pesnik: »Če Gospod ne zida hiše, zastoj se trudi tisti, ki jo gradijo; če Gospod ne varje mesta, zastoj bdi straža?« (Ps 126). Hoteti biti srečen brez Boga pomeni graditi babilonski stolp, katerega gradnja je prinesla graditeljem zmo do v jeziki in razpršitev po svetu. Tako se bo brez dvoma zgodilo tudi v bodoče. Vsak tak poskus graditi kulturo, civilizacijo in blagostanje kakega naroda brez Boga, pomeni pospešiti njegov pogin za ta svet in za večnost. Zato vam tudi jaz ob slovesu od vas ponavljam besede sv. Pavla Filipljanom: »Bodite trdni v Gospodu.« Saino v Bogu je vaša časna in večna sreča, proč od Boga je le poguba. Ali ni res, da je tudi izgubljeni sin v evangeliju mislil, da bo našel srečo, ko je zapustil očetovo hišo? Odšel je z doma bogat, a potem kakšen je bil? Rad bi se nasitil z želodom, ki sa ga jedle njegove svinje, a nihče mu ga ni dal.

Ljudje, ki zaničujejo Boga, vas hočejo torej oddaljiti od njega in vas tako ponižati na zelo nizko stopnjo. Njihovo delo je od Boga prekleto; in to je razumljivo, ker: »Gospod se ne da zasmehovati.« Namesto sreče, ki jo obljublja, vam ob koncu ne bodo mogli dati niti človeku najbolj potrebnih reči. Vedno bo tako, ker je beseda božja nezmotljiva. Prerok pravi: »O Gospod, Ti si upanje Izraelovo. Vsi tisti, ki Te zapustijo, bodo osramočeni, in tisti, ki se oddaljujejo od Tebe, bodo zapisani v prah, ker so zapustili Gospoda, vir žive vode.« (Jer. 17,13).

OSTANITE ZVESTI KATOLICANI CERKVI

Veliki in dobri Bog po podcu v zemeljskem raji ni zapustil človeka, čeprav bi to zaslužil. Ljubil je svet tako, da je posljal svojega Sina, da ga reši, kot pravi apostol: »Otel nas je iz oblasti teme in prestavil v kraljestvo svojega preljubega Sina.« (Kol. 1,13). To kraljestvo je Kristusova Cerkev, katoliška Cerkev, ki je toliko stara, kot je stara krščanska vera. Cerkev ni spremenila svojega nauka niti za erko, ampak uč danes, kar je prejela od svetih apostolov. Svoj sedež ima v Rimu in ga bo imela do konca sveta. Tam je bival prvi namestnik Kristusov, ki je vodil Cerkev, tam bivajo njegovi nasledniki, pa

peži. Znano je vam, kar je rekel Jezus Petru: »Ti si Peter-skala in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenška vrata je ne bodo premagala.« (Mt. 16,18). Pravilo je torej to: »Kjer je Peter, tam je Kristusova Cerkev.«

Dragi moji verniki, ostanite zvesti Kristusovi Cerkvi za vsako ceno, tudi za ceno življenja, če je treba, Kristusovi Cerkvi, ki ima za vrhovnega poglavarja naslednika sv. Petra. Vi veste, da so naši očetje in naši predniki skozi stoletja prelivali potoke in reke krvi, da so ohranili zaklad katoliške vere in da so ostali zvesti Kristusovi Cerkvi. Vi bi ne bili vredni imena svojih očetov, če bi dopustili, da vas odtrga od skale, na kateri je Kristus zgradil svojo Cerkev.

Leta 1941 smo se pripravljali na slovesno proslavo 13. stoletnice prvih vezi s Sv. Stolicno, a vojna je to preprečila. Toda ne vojna ne mir ne sreča ne nesreča ne smejo omajati naše odločitve, da ostanemo do smrti zvesti Kristusovi Cerkvi. Ponavljati moramo z Izraelci ob babilonskih reka: »Če pozabimo nate, Jeruzalem, naj se posuši naša desnica.« (Ps. 136). Če bi bil kdo med vami, duhovnik ali laik, ki bi samo za trenutek omahoval, naj bo njegova hiša daleč od vas.« Rekl boste, da sodim prestrogo. Vaš najljubši sovražnik bi bil, če bi vam skrival resnico. Če tako govorim, delam to za vaš večji blagor. Ali ni opozarjal Jezus: »Glejte, da vas kdo ne premoti?« (Mt 24,4).

Biti ločen od Kristusa pomeni biti kot od trte odsekana mladika. Usoda takega človeka bo tista, kot jo je opisal Jezus pri zadnji večerji: »Če kdo ne ostane v meni, se kakor mladika vrže ven in usahne; in jih poberejo, vržejo v ogenj in gore.« (Jan 15,6).

Zvestoba torej katoliški Cerkvi do groba!

RADI CASTITE MARIJO DEVICO

Teško bi bilo življenje v družini, če bi manjkala mati. Cerkev je velika božja družina. Bog je dal mater svoji družini, preblašeno Devico Marijo, ki je božja in naša mati. Dragi verniki, naši predniki so posejali našo domovino s cerkvami, Mariji posvečenimi. Njena slika je bila na praporih naših očetov, ko so šli v boj za Kristusa in svobodo; pred njene oltarje so poklekali spokorniki, od Gospoda proseč odpuščenje svojih grehov po priprošnji nje, ki je Pribežališče grešnikov; vanjo so zaupali naši očetje v vseh težavah

Za Cerkev molka v Sloveniji

Vsak prvi četrtek v mesecu je v rimski cerkvi S. Maria Maggiore (Devica Marija Snežna), pri oltarju M. B. »Salus populi Romani« sv. maša za enega izmed narodov molčeče Cerkve. Pretekli četrtek je bila sv. maša za slovenski narod. Maševal je kardinal Ferdinand Cento. Med sv. mašo je imel govor, kjer se je spomnil najprej kard. Stepinca, nato pa je spregovoril o »plemenitem in odločnem majhnem slovenskem narodu«, ki je skozi vsa stoletja, od sv. Cirila in Metoda do danes, ohranil živo vero ter zvestobo sv. Cerkvi in Sv. Stolici. Omenil je, kako so se Slovenci vedno zatekali z velikim zaupanjem k Mariji Pomagaj, ki ima svoje romarsko svetišče na Brezjah, in kako pričajo o ljubezni do Marije kapelice in cerkve, raztresene po vsej slovenski zemlji, ter molitev sv. rožnega venca po družinah. Zato tudi Marija varuje in bo varovala slovensko ljudstvo. Čast delajo, tako je rekel, slovenskemu ljudstvu cerkveni hierarhiji zvesti duhovniki, ki nočejo vstopiti v nobeno organizacijo, katero komunizem podpira, in ki imajo prekrasen zgled v kard. Stepinču. Z voščilom za lepšo bodočnost pod Marijinim varstvom je kardinal Cento zaključil svoj govor.

Med sv. mašo je zbor slovenskih duhovnikov ubrano zapel pesmi, kot Pripravljen je oltar, Oljsko goru in druge. Za sklep pa še Marija skozi življenje, ki so jo vsi navzoči izredno pazljivo poslušali, saj je tako lepo domela pod oboki te veličastne rimske Marijine bazilike.

F. A.

O morebitni beatifikaciji kardinala Alojzija Stepinca

AI — V krogih rimske kurije pravijo, da bi že čez nekaj let utegnili začeti redni postopek za beatifikacijo zagrebškega nadškofa, kardinala Stepinca. V zvezi s tem drži, da so na pristojnem mestu že začeli zbirati njegove spise, kakor je to navada v pripravljalnem obdobju tega postopka. Vatikanski strokovnjak za te zadeve je glede tega povedal:

zasebnega in narodnega življenja. Držite tradicijo naših očetov. K temu vas spodbujajo tudi vrhovni poglavarji Cerkve, najvišji učenci v veri. Če boste z iskreno in stalno ljubeznijo častili Marijo, bo veljala tudi za vas beseda sv. pisma: »Kdor mater spoštuje, je podoben tistemu, ki zbira zaklade.« (Eccl. 3,5). Samo komunistični brezbožniki so bili zmožni vtakniti v šolske učbenike kletvine proti Materi božji, kletvine, ki sem jih obsodil že leta 1946 med znanim tako imenovanim procesom zoper mene, ko so z njim upali, da bodo lahko izbrisali katoliško Cerkev iz naše domovine z zamahom peresa. Bog naj ne dovoli, da bi kdo izmed vas posnehal te hudobneže v zasramovanju Matere božje. Za takega velja beseda sv. pisma: »Kdor greni življenje svoji materi, je preklet od Gospoda.« (Eccl. 3,18).

Končno, ker je Bog ljubezen, kot pravi apostol, ljubite se med seboj! Bratsko se vedno ljubite! Bodite enega srca in enega duha! A ljubite tudi svoje sovražnike, ker je to božja zapoved: »Da boste otroci vašega nebeškega Očeta, ki veleva soncu, da vzhaja nad hudobnimi in dobrimi, ter pošilja dež pravičnim in krivičnim.« (Mt 5, 45). Od ljubezni do sovražnikov naj vas ne zadržuje njihova hudobija: eno je človek, drugo je njegova hudobija. Človek, pravi sv. Avguštin, je delo božje, hudobija je delo človekovo; ljubi to, kar je naredil Bog, in ne tega, kar je naredil človek.

Spomnite se včasih v molitvah tudi na mene, vašega nadpastirja v težkih časih, da mi bo Bog usmiljen. Upam, da mi bo usmiljeni Jezus naklonil milost, da bom lahko v nebesih prosil za vse vas, dokler bo stal svet in bo obstajala naša škofija, da boste dosegli namen, za katerega vas je Bog ustvaril.

Kraščič, 28. maja 1957.

† Alojzij kard. Stepinac
zagrebški nadškof

Opomba ured.: Vatikansko glasilo Osserv. Romano je v ital. prevodu objavilo duhovno oporoko kard. Stepinca, katero je naslovil predvsem na vernike svoje nadškofije in na vse hrvatsko ljudstvo. Odlomke te oporoke so prebrali ob pogrebni svečanostih v zagrebški stolnici. Ker je pa oporoka tako polna lepih in za vse koristnih naukov, smo jo objavili tudi mi s trdnim upanjem, da bo koristila tudi našim ljudem tostran meje in po svetu.

»Kardinala Alojzija Stepinca bo mogoče v nekaj kratkih letih prišteti k blaženim, če že ne kot pravega mučenca, pa kot spoznavalca vere.«

Sv. očetu so podelili izkaznico vojnih kuratov

Ob zaključku prvega sestanka državnega udruženja bivših vojaških kuratov, ki se je vršil v Bologni te dni, sta predsednik udruženja msgr. Giovanni Antonutti ter predsednik rimske sekcije, msgr. Ferdinando Prosperini bila sprejeta pri sv. očetu Janezu XXIII., kateremu sta podelila izkaznico tega udruženja.

V prvi svetovni vojni je bil Angel Roncalli sprva sanitetski saržent, nato pa po posvečenju v duhovnika, vojni kurat. Sv. oče je z velikim veseljem sprejel to priznanje in se živo zanimal za novo udruženje vojnih kuratov. Izkaznice udruženja vojnih kuratov so podelili tudi kardinalom Tardiniju, Mimmiju, Valeriju, Confalonieriju, Bracciju in Ciriaciju, ki so bili vsi vojni kurati v času prve ali druge svetovne vojne.

Pastoralna vizitacija sv. očeta

Na prvo postno nedeljo je sv. oče Janez XXIII. obiskal župnijo S. Felice v rimski okolici v okraju Centocelle in se tam udeležil postne spokorne procesije. Nad sto tisoč vernikov je vzdolž ulice Casilina navdušeno pozdravljalo sv. očeta, novih sto tisoč pa ga je čakalo okrog cerkve — Centocelle. Njegov avto se je le s težavo preiral naprej. Navdušenje množic je bilo tako veliko, da je sv. oče ukazal odpreti streho avtomobila in je nadaljeval pot stoječ v avtu, da so ga lahko vsi videli. V cerkvi San Felice se je sv. oče skupaj z ostalimi verniki udeležil postne procesije, nakar je imel kratek govor.

ISKRICE

Ce si danes ravnotak, kot si bil včeraj, si slabši, kot si bil včeraj.

«Primorskemu» za klobuk

»Primorski« se je zaradi objektivnega poročanja KG o smrti, delu in nedolžnosti pok. kardinala Stepinca čutil prizadetega prav v dno srca. V zadnjih dneh nedelj- skih številkih zopet zagovarja anahronistično in nedokazano trditev o krivdah Stepinca, češ da je branil in zagovarjal hrvatske ustaše. Ves svet pa je prepričan prav nasprotno, da je bil Stepinac žrtev komunističnega režima, ki je terjal njegovo obsodbo. Ko so oblasti vidle, da kljub temu ni bilo zaželenega uspeha, so se ga skušale iznebiti, toda se niso ho- tele ponizati in preklatici krivične obsod- be. In tako so se ob kardinalu Stepincu uresničile besede Metternicha, ki je svoj čas dejal, da je Avstriji več škodil ital. rodoljub Silvio Pellico, kakor deset voja- škkih porazov. Enako lahko rečemo o Ste- pincu, o čigar ječi v Lepoglavi in konfi- naciji v Krašiču govori danes ves svet.

To so zgodovinska dejstva, ki jih ni moč potvarjati, tudi če »kaksne žene« (beri: uredniki) pri »Primorskem« imajo kakšne drugačne pobožne želje. Če komu niso všeč, ni to naša krivda. S tem v zve- zi so v Ljubljani in Beogradu pokazali, da se znajo bolj imeti v oblasti kakor njihovi najemniki v Trstu.

Da nismo v nedolžnost pok. kardinala Stepinca prepričani samo mi, ampak vsi drugi trezni in razsodni ljudje, navedimo samo, kaj o njem pravi angleški *laburi- stični* publicist Stephen Clissold v svoji knjigi »Jugoslavija v vrtnici«. Snov za to knjigo je v glavnem črpal iz jugoslovanskih virov: »Nadškof (Stepinac) ni skrival, kaj misli o nedostatkih in tudi o zlo- činah (Paveličevega) režima. S svojimi pogumnimi obsodbami in intervencijami v korist žrtev ustašev je čestokrat spravljal režim v resno zadrego.«

Na pismo Paveliča, v katerem ga ta poziva, naj prevzame po njegovem odho- du civilno oblast, je Stepinac odgovoril, da je njegova dolžnost skrbeti za duše, ne pa braniti državo.

Nato publicist Clissold, ki je po veri anglikanec, zaključuje na strani 363 ta- kole: »Minilo je leto dni, odkar so Pa- velič in njegovi ustaši zapustili Zagreb. Samo še nekateri najbolj fanatični, ki so se nazivali križarje, so se še klatili po ulicah Hrvatske. Krožili so glasovi, da jih podpirajo visoke in vplivne cerkvene oblasti. Tito je smatral, da ni umestno zanikati podobnih glasov. Nasprotno: slu- žili naj bi mu kot osnova za *vpričoritev senzacionalnega procesa v Zagrebu, na katerem naj bi enega najbolj osovraženih Paveličevih teroristov, to je znanega Li- saka, pripravili do tega, da bi obdolžil nič manj kot samega nadškofa Stepinca, hrvatskega primasa.* Katoliška Cerkev je bila v Jugoslaviji še tako močna, da bi se lahko postavila po robu komunistom. Tito se je osebno razgovarjal z nadško- fom, ga skušal prepričati, tudi z grož- njami, toda brez uspeha. Vlada je zaple- nila cerkvene posesti ter odvzela Cerkvii pravico vzgajati mladino; nova jugoslo- vanska generacija se mora vzgajati po komunističnih načelih. Nadškof je na te lakrepe odgovoril s pastirskimi pismi, v katerih je obsodil poganstvo novih go- spodarjev v Jugoslaviji, kakor je prej

obsodil zločine ustašev. Jugoslovanski tisk pod vodstvom Gilasa, pozablajoč se, da je svoj čas objavil in toplo hvalil nad- škofove obtožbe proti Paveliču, ga je se- daj zmerjal kot poglavitnega predstavnika fašizma v državi.«

KDO LAZE?

Tako piše o kardinalu Stepinicu priznan poznavalec jugoslovanskih razmer med vojno in po njej. Uredniki okrog »Prim. dnevnika« pa hočejo biti bolj »učeni« in brihtni, kakor so hoteli biti tudi ob pro- daji tržaških Slovencev v Londonu pred par leti. Bivši angleški ministrski pred- sednik Eden je dovolj zgovorno povedal v svojih nedavnih spominih, o katerih je tudi naš list poročal. Tedaj se pa »Pri- morski« ni jezil na »Katoliški glas« in ni demantiral Edenovih trditev.

Naj sedaj, če more, demantira pisanje omenjenega angleškega publicista!

Ze stari Rimljani so dejali, da je bolj molčati, kadar se o čem ni prepričano. Če bi se P.D. tega ravnal, bi ne streljal takih kozlov...



MOST (Il ponte)

Spet film o vojni; zadnje dejanje vojne, ko je bila nemška vojska že skoro popol- noma uničena. Upanja na zmago ni bilo več, a kljub temu je sedem mladih ljudi (komaj 16 let jim je bilo!) šlo v vojak, da izpolnijo svojo dolžnost, da branijo do- movino pred tujcem, kajti »kdor brani samo en kvadratni meter zemlje, brani svojo domovino«. To so visoki ideali, za katere se je treba boriti, za katere je tre- ba umirati. Ušesa teh mladih fantov so polna teh visokodonečnih besed, zavedajo se, da so postali tudi oni važni; otroci, ki ne vedo, da je vojna najhujše zlo za človeštvo; ki mislijo, da bojevatv se je isto kot igrati se Indijance ali kow- boyce. Norčujejo se iz odraslih, ki jih opo- zarjajo, ki jih svarijo pred tem zlom. Šele ko se srečajo z resničnostjo, spoznajo vso grozo in tedaj niso več junaki, temveč le otroci, ki se nepričakovano znajdejo pred nevarnostjo in se zavedajo, da vojna ni igra.

Film, ki ga je režiral nemški režiser Bernhard Vicki (za nas popolnoma novo ime), je posnet po istoimenskem romanu. Snov bi lahko dala povod za odlično tv- rsten film, kar pa režiserju ni uspelo. S tehničnega vidika je sicer neoporečen, toda manjka mu psihološke poglobitve. Na- paka ni morda toliko v režiji, temveč predvsem v dialogih, ki ne tečejo vedno gladko in nimajo tiste logične povezave, ki je potrebna za res dober film. Besede nimajo tiste moči, da bi nas ganile; skoro hladno prisostvujemo prizorom, ki si sle- dijo. Filmu manjka harmonija, predvsem pa toplo človeško čustvo. Zdi se skoro, da režiser objektivno podaja dogodke ti- stih dni, njegovo srce pa ostane pri tem hladno. Problema ne čuti s tisto intenziv- nostjo, da bi lahko dal filmu svoj pečat.

Povedati hoče, da je vojna zlo, obsojati hoče to zlo, a njegova obsodba je presla- botna in se ne dotakne src. Filmu ne u- spo, da bi pustil v gledalcu vtis in v tem se vidi njegova pomanjkljivost. Toda kot smo rekli, je napaka predvsem v scenari- ju. Morda bi kak drugi režiser znal tudi iz takega scenarija ustvariti mojstrovino. Bernhard Vicki pa tega verjetno ni znal napraviti. Ni znal ustvariti v filmu tiste- ga vojnega vzdušja, iz katerega bi bilo mogoče slišati njegov klic, njegovo obsod- bo proti vojni. Kar pa predvsem moti, je to, da je filmu dodal še nekatere erotične prizore, ki so popolnoma nepotrebni.

Film je primeren le za odrasle. Mira

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

Mnogo se piše, mnogo se govori v zad- njem času o Fellinijevem filmu »La dolce vita«. CCC je sprva film ocenila le za zrele ljudi, pozneje pa ga je postavila med prepovedane. Ali se s tem Cerkev ni osmešila? Vsi pametni ljudje so takoj obsodili ta film in zato tudi z veseljem sprejeli na znanje, da ga je obsodila tudi Cerkev. Fellinijev glavni namen s tem filmom je bil pač ta, da bi zaslužil čim več denarja. Kajti kdo je Fellini, da bo sodil in obsodil svojega bližnjega? In če ga je že obsodil, je to znamenje, da mu je tisto življenje dobro znano. Kazanje greha nobenega ne pobiljša. Ljudje so drli gledat ta film samo za to, ker je bil zelo pikanten in iz radovednosti, kakšno je življenje visoke družbe. Nihče ni šel gledat tega filma zato, da bi ga ta film poboljšal. Najmanj pa so ga iz tega namena šli gledat tisti, katerim je film namenjen, namreč pokvarjena, visoka družba. Po- štenemu človeku se taki prizori gabijo in njegova izobrazba ne bo utrpela nobene izgube, če bo take »umetnine« prezrl. Ra- da bi vedela, če je moje pojmovanje pra- vilno.

Goriško dekle

V odgovor Vam moramo najprej po- jasniti, da komisija, ki v Rimu presoja filme, ni Cerkev. Ta komisija (Centro Cinematografico Cattolico) je le pomožen organ rimske kurije, sestavljen iz duhov- nikov in laikov, da presoja nove filme. Ta komisija ni nezmotljiva, kot prča ravno primer o Fellinijevem filmu; toda ta primer ni edini. Člani komisije so pač resni in izkušeni ljudje, toda včasih se prenaglijo, kot se dogaja povsod. Cerkev se pri tem ni nič osmešila, ker sodbe ni izrekla kongregacija sv. Oficija, ki sodi v imenu papeževem, temveč le komisija, ki sodi v svojem imenu.

Vaše mnenje o Fellinijevem filmu pa mislimo, da odgovarja resnici, po vsem tem, kar je bilo o tem filmu povedanega.

Več o moralnem presojanju filmov do- bite v novi knjižici, ki je pravkar izšla z naslovom FILM in ki jo je napisala Mi- randa Zafred.

HRUŠČEV DOMA

Nikita Hruščev se je vrnil s svoje poli- tične turneje po deželah Južne Azije, ka- mor je šel kupovat duše Azijcev, toda ne mrtvih kakor Čičikov v Gogoljevem ro- manu »Mrtve duše«, ampak žive s kosti- mi in mesom, da bi jih pridobil za komu- nizem. — Obiskal je Indijo, Burmo, In- donezijo ter Afganistan in povsod porabil priložnost za izpade proti zahodnjakom.

pisano; lahko sta že davno ranjena ali mrtva; mogoče je, da se je v tistem hi- pu utrgala nit življenja, enemu ali pa obema. In kaj je ena nit, gospod? Nič ni! Pa kaj pravim: na niti! Zdaj, ko ima smrt svojo veliko košnjo! Ne na niti, na pajčevini živi človeško življenje! Na pajčevini mi visita dva sinova; noč in dan, noč in dan in vsako uro!»

Kimal je z glavo in težko sopes globoko upognjen, trdo upirajoč se z nogami in palico v strmo stezo.

Prišla sta do pripravnega počivališča; odložil je koš in si začel otirati obraz z višnjevo ruto.

»Tu zmeraj počivamo z bremenom, zad- njikrat pod vrhom.«

Zagledal se je v dolino in začel kimati z glavo:

»Da, da, gospod! Otroci so otroci! Moj otrok ni nikakor drug otrok. Če srečam otroka na poti, se morda spomnim, to je ta in ta otrok; na očeta, na mater, na družino se morda niti ne spomnim; če ga srečam, ali ne srečam, če ga vidim kdaj, ali nikdar, vseeno mi je; dva človeka sva, tako vsak svoj na svetu kakor dva kamna, ki sta se privadila slučajno kdove odkod na cesto. V družini pa ni tako; človek ne misli in ne čuti kakor samosvoj člo- vek, on misli kakor oče tolikih, ne tolikih, ampak teh in teh otrok; on čuti v svojih mislih, v svojih besedah, v svojem živ- ljenju vedno in povsod vsakega svojega otroka in vse svoje otroke skupaj in sa-

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

V Parizu

je slovenska izseljenska družina imela visok obisk: zastopnik pariškega kardinala škof msgr. Rupp je prišel mednje na ka- nonično vizitacijo. Škof Rupp je od svete Stolice postavljen za skrbnika vsch begun- cev v Franciji. Zato je prišel tudi med slovenske izseljence, da se prepriča o njih duhovnem in verskem življenju. V cerkvi, kjer ima sedež slovenska župnija v Pari- zu, je visokega gosta pozdravil najprej č. g. Cretnik, ki mu je poverjena glavna skrb za Slovence v Parizu, ter še mali Kerčev Marko, ki je kar pogumno povedal škofu svoj otroški pozdrav. Škof, ki je med begunci opravil sv. mašo, je bil vidno ganjen zaradi njih zadržanja in tudi pri- srčnih pozdravov. Pohvalil je njih skupno molitev in petje ter jih pozval, naj osta- nejo zvesti Cerкви in veri pa tudi narodu, katerega člani so.

V Gladbecku na Nemškem je umrla najstarejša izseljenka Ivana Češko. Uča- kala je 91 let. Doma je bila z Gorenjske izpod Limbarske gore. V Nemčijo se je z možem izselila že leta 1907.

Stoletna slovenska redovnica

Solska sestra M. Evangelista Vogl iz Maribora, je v teh dneh dopolnila sto let svojega življenja. Se vedno čila in zdrava čita brez očal in prime tudi za marsika- tero delo. Rada se spominja zlatih časov, ko je njihova hiša v Mariboru bila v polnem razcvetu, najsibo Kongregacija, kakor zavod z raznimi vrstami šol. Se- stra Evangelista je v zavodu vsa leta po- učevala klavir, a pozneje, ko je Hitler razpustil njihovo kongregacijo in zaprl za- vod, se je morala oprijeti tudi drugih del.

Lansko leto je obhajala 80-letnico redov- nega življenja. Ob tej priložnosti je pre- ljala brzojavno čestitko od samega svetega očeta. Sedaj živi v molitvi in pričakovanju novega rojstva, ki ji bo dalo večno živ- ljenje.

● ZA DOBRO VOLJO ●

Tolažba. — Prijatelj vpraša: »No, Fran- celj, kako se počutiš v zakonskem stanu? — »Hvala, dobro. Moja žena je pravi an- gel. Vsak dan mi pomaga pri pomivanju posode.«

Edison, pameten človek. — Ko je iznaj- ditelj Edison leta 1912. nevarno zbolel, ga je družina tako dolgo nadlegovala, da je poslal po zdravnika, ki mu je predpisal zdravila. Edison pošlje recept v lekarno; a ko mu prinesejo zdravila, jih vrže skozi okno. »Kaj pa vendar delaš?« ga vpraša znanec. — »Ljubi moj,« odgovori Edison, »zdravnik mora živeti, zato sem poslal ponj. Lekarnar tudi mora živeti, zato sem naročil zdravila. Jaz pa tudi hočem živeti, zato sem zdravila vrgel skozi okno.«

Teorija in praksa. — Peter pride k pri- jatelju po nasvet. »V težkem položaju sem,« pravi. »Ne vem, kaj naj storim. Lahko bi oženil mlado vdovo, ki je bo- gata, a je ne ljubim. Lahko pa poročim tudi lepo in mlado dekle, a je revna. Kaj

naj napravim?« — »Bodi pameten in rav- naj tako, kot ti veleva srce,« mu odvrne prijatelj. — »Imaš prav,« pravi Peter. »po- ročil bom mlado in revno dekle.« — »Dobro, če je tako, potem mi daj naslov od tiste vdove,« reče prijatelj...

V Ameriki. — »Veš, ko sem bil še maj- hen, sem padel z visokega nebotečnika.« — »A kako, da si sploh ostal še živ?« — »K sreči smo tedaj stanovali v pritličju...«

Radio Trst A

Teden: od 13. do 19. marca 1960

Nedelja: 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... kronika 7 dni v Tr- stu. — 15.00 Sanremo 1960. — 16.00 Stra- vinski: Petruška, komični prizori v štirih slikah. — 17.00 VSI SO VIDELE, igra v treh dejanjih; igrajo člani Radijskega o- dra. — 21.00 Pesniki in njih stvaritve: »Thomas Grays.« — 21.25 Zbor Emil Ada- mič.

Ponedeljek: 14.30 Teden v svetu. — 18.00 Oddaja za najmlajše: KAKO JE GODEC UČIL VRAGA GOSLI; igrajo člani RO. — 19.00 Sola in vzgoja - Anton Kacin: »Ali smo že kos vzgoji naše madine.« — 20.30 Musogorski: HOVANŠČINA, opera v petih dejanjih.

Torek: 18.00 Radijska univerza - Osno- ve sodobnega kmetijstva. — 18.00 Antonin Dvorak: Koncert za violino in orkester v a molu, opus 53. — 19.00 Postno predava- nje - Jože Jamnik: »Nihče ne more priti k Očetu,« razen po Kristusu. — 21.00 Ilu- strirano predavanje: TUJE JADRO NA OBZORJU - (5) »Neverjetna dejanja Hai- redina Rdečega.« — 22.00 Umetnost in živ- ljenje - Ana Kalc: »Izidor Cankar in nje- gov uvod v likovno umetnost.« — 22.15 Jugoslovanski skladatelji: »Vladimir Lo- vec«.

Sreda: 18.00 Bližnja in daljna smučišča - Rafko Dolhar: »Badgastein, smučišče - zdravilišče.« — 18.10 Mozart: Koncert v D Duru K. 314 za flauto in orkester. — 18.30 Slovenske vokalne zasedbe. — 19.00 Zdravstvena oddaja. — 21.00 PREDZNE- LJ, igra v petih dej.; igrajo člani RO.

Četrtek: 18.00 Radijska univerza: Živ- ljenje Asircev in Babiloncev - »O monar- hije.« — 18.10 Koncert sopranistke Andre- ne Desdery-Rissone, pri klavirju Luigi Tof- folo. — 19.00 Sirimo obzorja - Drago Sto- ka: Vzori mladini: »Ivan Prašelj.«

Petek: 18.10 Haydn: Simfonija št. 101 v D Duru. — 18.40 Vokalni kvintet Zarja. — 19.00 Postno predavanje - Lojze Suštar: »Naše trojno srečanje s Kristusom.« — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.00 Znanost in tehnika - Anton Mlinar: »Razvoj in vloga ledolomilcev.« — 22.15 Koncert harfistke Pavle Uršič-Petričeve.

Sobota: 9.00 Oddaja za najmlajše: CU- DEZNA SKATLICA, radijska pravljica; i- grajo člani RO. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 15.00 Koncert operne glasbe. — 16.00 Dante Alighieri: Božanska komedija - Vice - XVIII. spev. — 18.00 Pisani balončki, radijski tednik za naj- mlajše. — 19.00 Sestanek s poslušalkami. — 20.40 Zbor Slava Klavora. — 21.00 KUP- ČIJA S SMRTJO, radijska igra; igrajo člani RO. — 22.00 R. Strauss: Tako je go- voril Zaratustra, simfonična pesnitev, o- pus 30.

VENCESLAV BELE: 2

OČE

Ko ga tako gledam svojega sina, revnega in nerodnega, s tistim praznim, usahlim rokamom, se mi včasih hipoma zazdi, ka- kor bi meni manjkalo roke. In kakšna škoda bi bila, če bi manjkala desnica me- ni, starcu; a da manjka fantu, dvajsetlet- nemu in zdravemu, to je škoda, gospod. Verjamete: rad bi odrezal svojo roko in jo njemu dal, ako bi bilo mogoče. In veste, kaj mi je povedal: »Cele škafe o- drezanih udov, ranjenih, zastrupljenih, zmurnjenih, so včasih pokopali!« — Po- mislite, gospod, cele škafe človeških udov, odrežanih od živih teles: rok, nog, prstov; in med takimi krvavimi je bila desnica mojega sina, meso od mojega mesa; nad dvajset let je rastle, živela, delala, in po- tem so jo odrezali; sedaj plačujejo osa- meli, ovdoveli levici penzijo!»

Dolgo časa sta korakala molče drug za drugim.

»In kaj je z ostalimi sinovi?«

»Dva sta v boju, če nista že padla; eden na severu, drugi na jugu. Morda se vr- neta kdaj, morda tudi ne. In če se vrneta, kakšna se vrneta? Lahko se vrneta ali brez roke, ali brez noge, ali brez obeh rok, ali brez obeh nog; tudi o takih sem slišal in bral, ki so izgubili obe roki in obe nogi; samo glava in truplo je ostalo, in to je še človek, ki misli, govori, živi,

hoče, želi — pa nič ne more; tudi o takih so govorili, ki so izgubili vid in posluš, ki so pokopani v večno temo in tišino; lahko se vrneta nema, brez jezika, ali pa spačena: brez nosa, brez brade, brez čeljusti; lahko prideta jetična in revma- tična — bogve kakšna. In sedaj pomislite, koliko ima moja domišljija dela noč in dan: vsakega posebej si predstavljam z vsemi mogočimi krizi in nadlogami; bu- den mislim, v spanju pa sanjam. Priprav- ljem bom, če jih zadene še taka nesreča; v duhu sem že naprej prestal vse, kar me še morda čaka, če se vrneta. — Mučno je tako življenje, gospod; človek nima le- pe minute ne podnevi, ne ponoči. Če se- dem k mizi, da bi se najedel, se spomnim njihovih dveh in pomislim: lačna sta morda reveža, izstradana in žejna; če ležem v suho in toplo posteljo, pomislim: zaspana sta morda in trudna do smrti, pa nimata, kamor bi glavo naslonila v luži in mo- kroti; če se nasmehnem, pomislim: Ža- lostna sta morda in bridko jima je pri srcu. Kaj bi Vam govoril in pripovedoval: misel nanju mi zastrupi vsak požirek, mi zagreni vsako veselje, mi pokvari vsak počitek. Morda se Vam zdi to čudno, go- spod, morda smešno, ker nimate sinov na vojski in ne razumete, kako je, če v no- benem trenutku ne vem, kaj se z njima godi, in je samo to gotovo, da visita ne- prestano na niti med življenjem in smrtjo, med zdravjem in boleznijo; če dobim kar- to od njiju, da sta živa in zdrava, začnem šteti: en teden, dva tedna, kar je bilo

ljudi; on po sili, da gre, jaz, da ne. — Glejte, gospod: osem otrok sem izredil s svojim majhnim gruntom in s svojima rokama; res, da je šlo nekoliko s težavo, a kljub vsemu je šlo tudi z veseljem; grunt je tak: če ga dobro obdelate in pognojite, Vam dá kruha. Delal sem, pa smo živeli, ne kakor gospoda, pa vendar tako, da nam ni nihče nič mogel in uka- zal; kakor je kralj v kraljestvu, tako je kmet na gruntu; tako je vsaj bilo prej, sedaj pravijo, da so se časi spremenili, da sedaj samo vojska in vojak ukažeta; jaz neprestano Boga hvalim, da tu gori pri nas še ni tako hudo in da sem še gospodar na svojem gruntu. Pa kaj to! Nekaj drugega sem hotel povedati: Tistega življenja, ki ga imajo gospodje in urad- niki, tistega ne razumem. Kako more člo- vek v takem živeti? Dan za dnem v isti sobi; dan za dnem pri istem delu; dan za dnem ob istem času; dan za dnem in leto za letom! Kako more človek to prenesti! Kmetiško življenje je težko, pa je lepo; hudo je ves dan orati, pa se pri tem tolažim, da bom drugi dan morda kosil; če kosim, se tolažim, da bom dru- gi dan sušil; če drva pripravljam, se tolažim, da bom pozimi na njivo, se tola- žim, da jeseni zvožim živež z njive; en- krat v gozdu, potem na polju, potem na senožeti; tako je večna sprememba. To je življenje, ne kakor ga gospoda živi.

(Se nadaljuje)



Zaključne jubilejne slovesnosti v goriški stolnici

Na praznik sv. Hilarija in Tacijana v sredo 16. t. m. bodo v goriški stolnici cerkvi zaključne jubilejne slovesnosti za 500-letnico obstoja stolne župnije. Kot smo v našem listu že pisali, je bila ustanovljena župnija v cerkvi sv. Hilarija in Tacijana leta 1460. Celo leto so se vršila v počastitev tega jubileja razna izredna slavlja. Med temi omenimo sv. misijon za slovenske vernike, ki je tako lepo uspel; dalje božični koncert ob udeležbi g. nadškofa in velikega števila vernikov. Teh slovesnosti zaključek in krona bo v sredo 16. marca. Zvečer ob 7. uri bo slovesen pontifikal, ki ga bo imel nadškof msgr. Ambrosi. Med pontifikalno mašo bo pridigal tržaški škof msgr. Santin. K tej zaključni slovesnosti so vabljeni oblasti, vsa duhovščina in vsi goriški verniki.

Za Slovence bo od nedelje 13. do srede 16. t. m. vsako jutro ob 6.15 sv. maša s petjem in kratko pridigo.

Ustoličenje novega kanonika



V ponedeljek 14. t. m. ob 9. uri bo v goriški stolnici ustoličen novi kanonik msgr. dr. Rudi Klinec. — Novemu kanoniku še enkrat naše čestitke in voščila.

Razsvetljena italijanska trobojnica na Sabotinu

V nedeljo 6. marca zvečer se je prvič prikazala Goričanom razsvetljena italijanska trobojnica na vrhu Sabotina. Zastavo, ki meri v širino 14 metrov, so postavili vojniki 114. regimenta, ki imajo na vrhu svoje postojanke. Izsekali so v skalo tri velike vzdolžne, v katere so postavili barvane luči. Vdolbine so štiri metre druga od druge, tako da se tudi iz daljave barve jasno razločijo.

Prijeli so tolpo mladoletnikov

Goriška policija je prišla na sled tolpi mladih nepridipravov, ki so vse od Božiča sem razgrajali ponoči po mestu, razbijali svetilke, kradli bencin, podirali zidove in izvršili še druga vandalska dejanja na škodo prebivalstva. Vodja tolpe je 19-letni Guido Minussi. Pomagalo pa mu je še sedem drugih fantov šestnajst- in sedemnajstletnih.

Seja pokrajinskega odbora

Na zadnji seji pokrajinskega odbora v tork preteklega tedna je predsednik Culo prebral telegram ministra za javna dela Tognija, ki določa poleg že namenjenih 500 milijonov lir za ureditev občinskih cest, še nadaljnjih 100 milijonov. S tem novim nakazilom se je zvišala kvota za popravila cest na 750 milijonov lir, od katerih bo 600 milijonov v breme države, 150 milijonov pa v breme pokrajine. Odborniki so nadalje pregledali možnosti o čimprejšnji popravilu mostu čez Sočo v Zagraju. Po pregledu mostu so tehniki in inženirji dognali, da bo strošek manjši kot v začetku predvidevali in da bodo dela trajala približno mesec dni. Delo so zaupali podjetju Rizzani iz Vidma. Odbor je nadalje razpisal dražbo za postavitev napeljav za centralno kurjavo v šoli na senem trgu, kamor se bo po preureditvi splotja preselil goriški licej.

Obvestilo županstva

Goriško županstvo sporoča, da je razpisan natečaj za štiri mesta mestnih stražnikov. Čas za vložitev prošnje zapade dne 15. aprila opoldne. Nadalje namerava županstvo začasno vzeti v službo dva doktorja prava. Zanimirani dobijo vsa potrebna navodila na protokolnem uradu.

Podgora

Zadnje predpušno nedeljo popoldne in potem še na pustni tork zvečer, po uri

molitve in blagoslovu v cerkvi, smo se številni zbrali v naši že kar družinski dvorani in uživali pošteno veselje in zabavo. Gledali smo zabavne filme in se do poslednje srečke lovili za dobitki. Posebno prijetno pa nam je obkraljilo, ko smo gledali še lepš Bevkov pravični prizor »Kraljič in služabnik« v treh slikah ali skoro dejanjih. Kar lepo so si sledili pestri prizori v slikovitih oblekah in kar uniformah. Mladiči kažejo dobre sposobnosti in zmožnosti za bodoče igre in sploh oderske nastope. V tej predstavi je nastopalo kar 16 naših mlajših fantov in dečkov, ki bodo postali člani našega »Fantovskega krožka«. Vsi ti so začeli hoditi tudi že k rednim tedenskim sestankom in še njim posebe rezerviranim pevskim vajam, da bodo potem postali tudi dorastli in dobri člani cerkvenega pevskega zbora.

Na pepelnico sredo smo imeli ne več zjutraj ampak zvečer ob 7h blagoslov pepela, pepeljenje in prvo spokorno sv. mašo. Udeležba je bila velika; kar skoro polna cerkev malih, mladine in odraslih. Pretekli teden smo tudi na 1. petek in 1. soboto začeli z večerno sv. mašo ob 7h.



»Charleyeva tetka« v Avditoriju

Radijski oder je v režiji prof. Peterlina pripravil tržaškim Slovincem na pustno nedeljo izredno zabavo s sijajno uspešo igro »Charleyevo tetko«. Zdelo se je, da bo krasna sončna nedelja marsikoga zvalila na barkovljansko obalo, ali pa na pustno maškerado v Milje, in da Avditorij ne bo dovolj zaseden. Prazen strah. Tržaški Slovenci in Slovenci iz okolice in Krasa so do zadnjega kotička zasedli obsežno dvorano, saj so bili prepričani, da se za take igralce spleča marsikaj opustiti.

Ko se je dvignila zavesa, je naredil najlepši vtis okusno pripravljene igrice. Vse je bilo tako postavljeno, da so se igralci sproščeno kretali po odru.

Visokošolca Jack Chesney in Charley Wikeham (Glauko Turk in Drago Stoka) ugibata, kako bi prišel vsak do svojega ljubljene dekleta. Povabila bi dekleti v penzijo, a vesta, da bi se vabilu ne odzvali. Charley pričakuje tiste dni teto iz Brazilije. Kaj, ko bi dekleti povabila za to priložnost? Sijajno! Takoj spišeta pisemce in dekleti seveda povabilo sprejmeta. A ko je že vse pripravljeno, dobi Charley tetino obvestilo, da je svoj prihod odložila za nekaj dni. Kaj sedaj? Dekleti bosta vsak čas tu. Iz zadrege ju reši Lord Francourt Babberly (Ladi Vodopivec), ki si prav tedaj v sosednji sobi meri žensko obleko za neko večerno predstavo. Prisilita ga, da v ženski obleki glumi Charleyevo tetko. Dekleti Anny in Kitty (Mirka Lavrenčič in Marija Oficija) sta takoj navdušeni nad prijazno tetko. Dobrikata se okrog nje v upanju, da bi jima pri očetu, ki je ob enem tudi varuh Anny, izprosila dovoljenje za poroko s Charleyem in Jackom. Oče ju medtem povsod išče in končno zasači pri obeh dijakin. Nastane ogenj v strehi, a tetka posreduje za dekleti in zgodi se, da očetu, misterja Spittiqueja, vdovca (Jurij Slama), zamami bogastvo Charleyeve tetke in ji začne dvoriti. Prav tako ji začne dvoriti oče dijaka Jacka Chesneya (Angel Prašelj), ki je po nesrečnih spekulacijah prišel ob ves denar in ne ve, kako naj bi sina nadalje šolal. Charleyeva tetka drži sedaj vse na vrvi, oba možaka in dekleti. Položaj še bolj zaplete prihod resnične Charleyeve tetke iz Brazilije, done Lucije D'Alvadorez (Marinka Theuerschuh), ki je še prijetna, elegantna dama. Takoj spozna nakane svojega nečaka in se javi pod drugim imenom, ko ji predstavijo lažno Charleyevo tetko, ki omedli od začudenja, ko zagleda v spremstvu done Lucije svoje dekle Elo (Lida Debelli). Končno se lažni tetki posreči dobiti od očeta misterja Spittiqueja dovoljenje dekletoma za poroko, lord Chesney pa spozna v donni Luciji svojo prvo ljubico, ne da bi vedel, da je to toliko pričakovana Charleyeva tetka.

Zamofana štrena se končno razplete in vse se srečno konča. Fantje pridejo do svojih deklet, lord Chesney do bogate done Lucije D'Alvadorez, mister Spittique pa se tudi vda v svojo usodo, ko spozna svojo kruto prevaro.

Sijajen in neprekosljiv je bil Ladi Vodopivec v vlogi Charleyeve tetke. Občinstvo se mu je res do solz nasmejalo. Tudi

Udeležba je bila lepa in velika. Tudi sveta obhajila so se pomnožila. Tako bomo na prve petke in prve sobote nadaljevali tudi v bodočnosti.

V četrtek 10. t. m. bomo začeli tudi s priljubljenimi devetdnevnimi na čast sv. Jožefa. Vse večere bomo imeli ob 7h sv. mašo, sv. obhajilo in devetdnevne molitve s kratkim govorkom in blagoslovom.

Bog daj, da bi vsepovsod — ne samo po vrtovih, polju in gozdu — nastopila kaj živa in upov polna pomlad. —

Goriški akademiki v zvezdoslovni opazovalnici

Prejšnjo soboto so se goriški akademiki, člani in simpatizerji SKADa, udeležili zanimivega izleta v tržaški astronomski observatorij. Tam jih je sprejel ravnatelj observatorija univ. prof. E. Martin, ki predava na trž. vseučilišču. Goriški skupini je nato vodja inštituta prikazal nekaj zanimivih diapozitiv iz astronomije. Udeleženci so si dalje ogledali razne silno precizne in redke aparate ter instrumente, ki jih uporabljajo v modernem študiju astronomije.

Za zaključek so se goriški visokošolci podali še na kupolo observatorija, da si ogledajo teleskop. Zadovoljiti pa so se morali le s teoretično razlago, ker vremenske razmere niso bile ugodne za opazovanje nebesnih teles.

ostale moške vloge so bile zelo dobro podane. V ženskih vlogah sta najbolje nastopili Marinka Theuerschuh in Marija Oficija, kakor tudi odlična sobarica Mary (Gina Pertot). O ostalih ženskih vlogah pa žal ne moremo dosti povedati. Bile so lepe, nežne, a kdor je imel to »srečo«, da je sedel v zadnjih vrstah, njihovega glasu ni slišal. To je precej motilo, a krivda ni bila toliko na igralcih, kolikor na tehnični pomanjkljivosti, ker bi s primernimi zvočniki vse te nedostatke lahko odstranili.

Igro je režiral prof. Peterlin in njegovo priznava ime pove dovolj in bi bila vsaka naša beseda pohvale in priznanja režiji nepotrebna.

Charleyevo tetko je Radijski oder vpriporil tudi v Dolini. Upajmo, da jo bomo videli tudi drugod po Tržaškem in tudi na Goriškem. Z.P.

Prekop grobov

Tržaška občina sporoča, da bodo prekopali del grobov na XI. oddelku pokopališča pri Sv. Ani. V poštev pridejo grobovi od št. 3313 do 3456, to je obdobje pokopanih od 15. novembra 1950 do 10. decembra 1959. Svojci, ki bi hoteli trupla svojih dragih prekopati, naj se javijo na oddelku XII za javna dela v ulici Teatro 5-II, soba 36, ali pa na nadzorništvu pokopališča od 28. marca do 23. aprila letos.

Tri nove ladje v ladjedelnici sv. Marka

V ladjedelnici sv. Marka bodo zgradili tri nove 22.400-tonske ladje. Poleg tega je zagotovljena gradnja dveh velikih prekoceanskih ladj, ki jih je družba »Italia« naročila pri tržaškem Lloydu.

V tržaških ladjedelnicah pa bodo zgradili veliko petrolejsko ladjo, enako dvema drugima, ki sta že v gradnji. S temi novimi deli je zaenkrat odstranjena ladjedelniška kriza, ki je zadnje čase tako hromila gospodarstvo na Tržaškem in Goriškem. Ta nova naročila so prvo uresničenje obljub, ki jih je dal minister Ferrari Aggradi na svojem obisku v Trstu v lanskem novembru.

Cela družina gre v misijone

Profesor Fernand Grenier, tajnik fakultete za literaturo na univerzi Laval v Kanadi, bo v kratkem odpotoval s celo svojo družino v Bolivijo. Skupno bodo pomagali misijonarjem pri njihovem apostolskem delu.

Sestrška pomoč

V Londonu so katoliška dekleta organizirale poseben zavod v pomoč dekletom, ki prihajajo iz tujine v London zaradi študija ali pa zaradi dela. V zavod bodo sprejemali vsa dekleta ne glede na versko prepričanje. Dve neznani dobrotnici sta s svojimi darovi omogočili nakup in organizacijo prepotrebnega zavoda.

Katehet v šoli vpraša učenca: »Povej mi, Janezek, za kaj moramo bolj skrbeti, za dušo ali za telo?«
»Za telo,« se odreže Janezek.
»Zakaj pa?« se začudi katehet.
»Ker duša ne umrje.«

Iz Beneške Slovenije

Črni vrh

Dne 15. 2. 1960 je umrla v Črnem vrhu v Beneški Sloveniji Marija Cenčič vdova Specogna, stara 98 let. Bila je iz ugledne beneško-slovenske družine in je imela tri vnuke, ki so župniki, dva v Beneški Sloveniji, eden pa v Italiji (Forli). Ob njenem pogrebu je govoril domačin č. g. Evgenij Ošnjak, ki je pokojnico takole orisal:

»Draga pokojnica, ki leži pred nami, je bila ne samo najstarejša ženska Nadiške doline, ampak tudi zgledna kristjanka starega kova. Imela je veliko vero v Boga in je živela po Gospodovih zapovedih.

Imela je 97 let in 11 mesecev, poročena je bila že čez 80 let, mati 11 otrok, stara mama 45 vnukov in 14 pravnukov. Živela je složno s svojim možem 61 let in je praznovala, poleg srebrne in zlate, tudi diamantno poroko.

Samo Bogu so znana dobra dela, ki jih je napravila revežem in potrebnim ljudem. Bila je ne samo nona, ampak tudi mati nekaterim vnukom, ki so postali sirote že v mladih letih.

Vodila je družino bolje kot kak dober družinski oče. Devet sinov je šlo pred njo v večnost. Pred poltrajskim letom je bila prisotna smrti najstarejšega sina. Njeno zadržanje v tem žalostnem trenutku je bilo duhovniško: molila je in bodrila umirajočega z besedami polnimi trdne vere.

Dosti je delala in trpela v svojem dolgem življenju. Imela je pa tudi precej veselih dogodkov, med drugimi, da je prisostvovala trem novim mašam vnukov, ki so danes župniki.

Kakor je bilo vzorno in krščansko njeno življenje, tako je bila sveta njena smrt. Dobri Bog ji je dal, kar Ga je bila tolikokrat prosila: prisotnost duha do zadnjega, kar se je tudi zgodilo. V ponedeljek ob 8. uri zjutraj je Bogu izročila svojo dušo, potem ko je prešla božja napotila. Umrla je z molitvijo na ustih. Prepričani smo, da je že vstopila v sveta nebesa, da bi od tam molila za svoje drage sinove, vnuke in pravnuke, ki jih je tu zapustila in ki so jo tako radi imeli.

Da, nona draga, molite tudi za nas duhovnike, za katere ste imela toliko spoštovanja in hvaležnosti. Molite za vaše sorodnike in vaščane, da bi sledili vašemu zgledu. Gog nam daj milosti, da bi se mogli nekoč sniti v nebesih, da bi skupaj Gospoda hvalili v večnosti.

Bog daj ji večni mir in pokoj, večna luč naj ji sveti, naj počiva v miru. Amen.

R A Z N O

Tuje valute za jugoslovanske potnike

Doslej so jugoslovanski potniki, ki so potovali v tujino, lahko vzeli s seboj za 12.000 din tuje valute. Od 25. februarja pa so v veljavi nove določbe in sicer se je prvotna kvota dvignila od 12 na 18.000 dinarjev tuje valute, po uradnem tečaju s 100 procenti, kar pomeni, da dobijo jugoslovanski potniki pri Narodni banki za vsakih 100 lir 96 dinarjev, če potujejo v Italijo.

Zaprl bode begunsko taborišče v Vidmu

Ministrstvo za notranje zadeve je odredilo, da se begunci iz taborišča v Vidmu preselijo v Cremono. Preseljevanje se je že začelo.

Veleblagovnice v Italiji in drugod

V Italiji posluje 230 velikih skladišč, to je prodajalnih blaga za široko potrošnjo, kakršna je goriška Standa in tržaški Upim. Ti »magacini« predstavljajo v Italiji 2,8 odstotkov vseh trgovin, v Franciji 30, v Zahodni Nemčiji 40, v Združenih državah pa 60 procentov vseh prodajal.

Žene, pazite na zdravje svojih mož

Neki angleški zdravnik je izdal deset pravil, katerih bi se morale držati vse žene, če hočejo odstraniti nevarnost prežgodnje smrti svojih mož: 1. Pazite, da vaš mož ne bo preveč jedel in se zredil. 2. Pustite ga spat vsaj osem ur. 3. Ne dovolite mu, da se bo lotil dela takoj po jedi. 4. Ne vznemirjajte ga med jedjo s tem, da mu pripovedujete vse male družinske nezgode tistega dne. 5. Ne nasprotujte mu nikdar, marveč skušajte ga prepričati na lep način, n. pr.: »V glavnem imaš prav, toda...« 6. Ustvarite tako domače vzdušje, da se bo doma dobro počutil in ne bo iskal zabave drugod. 7. Bodite vedno lojalne do njega v pričo otrok. 8. zahtevajte, da vam bo pomagal pri hišnem delu. 9. Ne očitajte mu resničnih in namišljenih krivic, ki vam jih je mor-

da naredil pred desetimi leti. 10. Od časa do časa dajte mu čutili, da je še vedno zanimiv in privlačen mož.

Vlada v številkah

Od 25. julija 1943 (padec fašizma) pa do 24. februarja 1960 (Segnijaeva ostavka) je bilo v Italiji 20 vlad in 19 ministrskih kriz. Osmim vladam je predsedoval De Gasperi; dvema Badoglio, Bonomi, Fanfani in Segni; eni Parri, Pella, Scelba in Zoli.

Krava govori dvajset jezikov

V Nev-Delhiju (Indija) je že več mesecev kmetijska razstava, katere največja privlačnost je krava »Heidi«, ki »govori« dvajset jezikov.

Kakor znano, uživajo krave v Indiji božjo čast; so nekakšna božanstva, ki se mirno sprehajajo po ulicah, nemotena, kot živali v gozdu. Pustijo jih, da poginejo vsled starosti ali bolezni. Tako je razumljivo, da ljudje ne poznajo notranjega ustroja in delovanja kravjega telesa.

Da se odpomore temu nedostatku in da bodo ljudje bolj poznali svoje »božanstvo«, so v Nemčiji sestavili stekleno kravo v vseh sestavnih delih, popolnoma enako živi in jo naučili tudi »govoriti«.

Registrirali so na magnetofon več predavanj o telesu in delovanju krave, sploh vse, kar spada v kravje življenje, da krava »Heidi« lahko razlaga gledalcem vse svoje funkcije.

Ker je pa v Indiji velika mešanica jezikov, drži »Heidi« svoja predavanja lahko v dvajsetih jezikih.

● ZA DOBRO VOLJO ●

»Trd bodi, neizprosena...« — Na veseljem godovanju nekje na Goriškem se je zbrala večja družba prijateljev. Bili so prav židane volje. Ko je bila ura že precej poznana, se dvigne slavnostni govornik tretjič k navdušeni besedi. Z Jurčičevim »Tugomerom« začne zanosno deklamirati: »Trd bodi, neizprosena, mož jaklen...!« Nagajivi Miha pa precej glasno šepne vmes: »Trd je že!«

Razložek med ženo in možem. — Kakšen je razložek med možem in ženo? — Možje so, kakor Bog zapove, ali pa tudi ne. Žena pa je vselej, kakor božja zapoved: vsaka namreč zmerom nekaj zapoveduje in nekaj prepoveduje.

»Jaz«

Neka telefonska newyorška družba je izvršila zanimivo anketo, da bi odkrila besedo, ki je največ v rabi pri telefonskih pogovorih. Odkrila je, da je ta beseda »jaz«. V 500 pogovorih je bila imenovana 3900-krat.

LISTNICA UPRAVE

Opozarjamo in lepo prosimo vse naše naročnike v inozemstvu, da na pošti in na bankah zahtevajo na čekih naš natančen naslov. Zgodi se, da je naslov tako pomanjkljiv in netočen, da je težko uganiti, kdo nam pošilja denar, a tudi tukajšnje banke nam ga nerade izplačajo. Zato prosimo, da napišete točen naslov.

DAROVI:

Za Katoliški glas: Ob smrti Alojzija Hrasta iz Avstralije daruje svakinja Elizabeta Strukelj iz Gorice 1.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: V počastitev pok. g. Iv. Brezavščke daruje Sancin Ivanka iz Skednja 1.000 in Fabijan Marija 2.000; družbenica N. N. 2.000; Bandelj 1.000; N. N. 1.000; J. J. 10.000 lir.
Vsem Bog povrni!

OGLESI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 70% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZAHVALA

Na god Lurške Matere božje, 11. februarja, je v Radovici pri Metliki Bog poklical k sebi našo dobro mamo

Barbaro Kramarič

Ob izgubi naše ljubljene mame smo prejeli od prijateljev iz Trsta, zlasti iz Barkovelj, mnogo izrazov sožalja, za katere se tem potom iskreno zahvaljujemo. Našo mamo toplem priporočamo v molitve.

Mara in Lojze Kramarič